

3. september 2019

Framlög vegna **sameiningar sveitarfélaga**

| **Stjórnarráð Íslands**
Samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytið

Markmið og framkvæmd

- Markmiðið er að styrkja sveitarstjórnarstigið með því að stuðla að sameiningum sveitarfélaga og búa til sterkari heildir.
- Aukið fjármagn verður sett í framlög vegna sameiningar til að ná settu markmiði.
- Sveitarfélög munu eiga kost á að sækja um sameiningarframlag þangað til þarnæstu kosninga.
- Framlagið greiðist á sjö árum frá og með sameiningarári.
- Gert er ráð fyrir að um 15 ma.kr. verði veitt í framlög á tímabilinu.

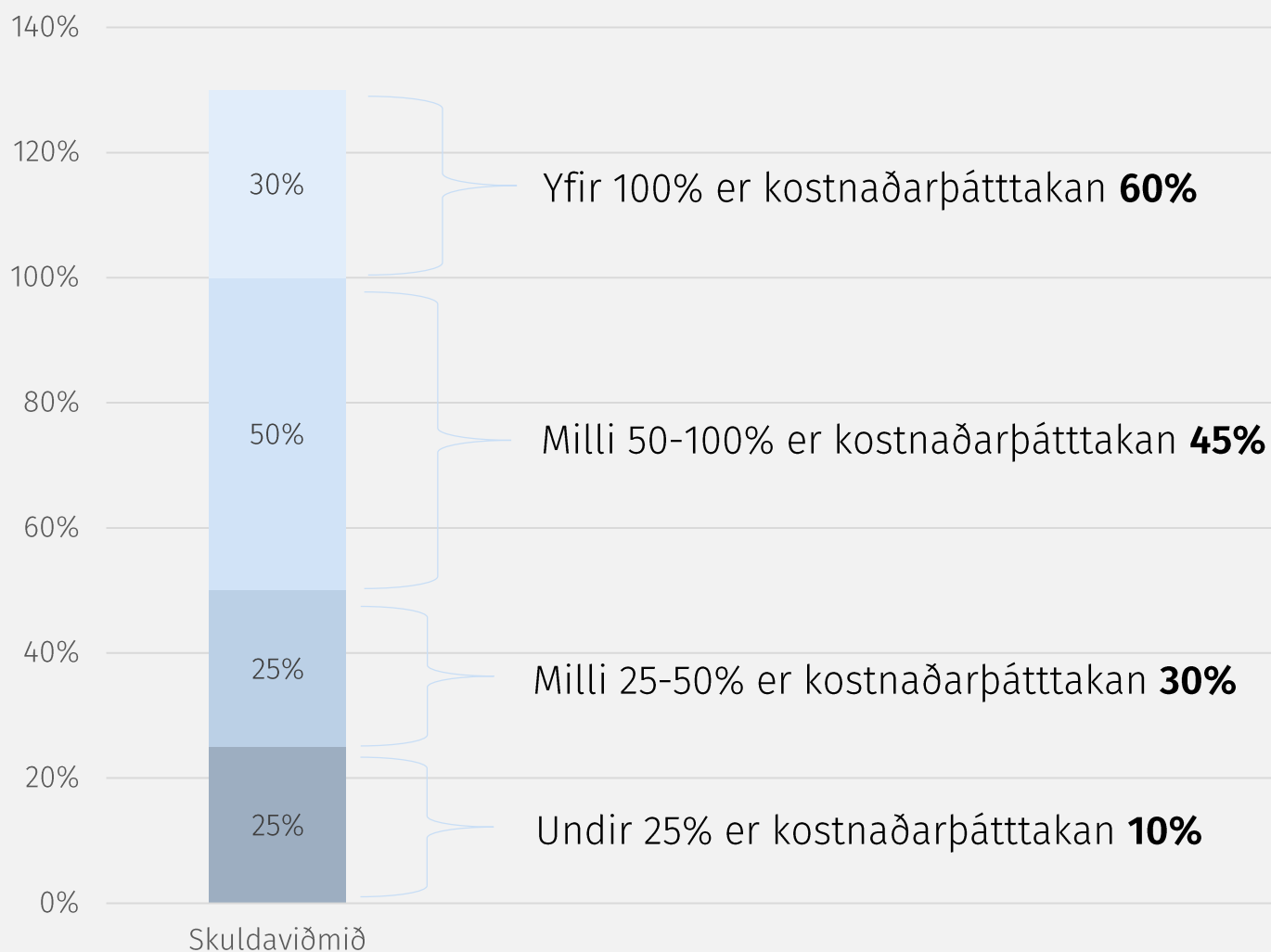

Núgildandi reglur og skipting framlaga

- Litlar breytingar hafa orðið síðan 2003 á núgildandi reglugerð nr. 295/2003.
- Skipting á núverandi framlögum vegna sameiningar:
 1. Undirbúningur og framkvæmd sameiningar.
 2. Óskert tekju- og útgjaldajöfnunarframlög.
 - 3. Skuldajöfnunarframlag.**
 - 4. Endurskipulagning þjónustu og stjórnsýslu.**
 - 5. Byggðaframlag → Nýtt framlag.**
- Helstu breytingarnar eru útreikningar á skuldajöfnunarframlögum, fast framlag vegna endurskipulagningar og bætt verður við sérstöku byggðaframlagi.

Kostnaðarpátttaka

Skuldajöfnunarframlög - ný aðferð

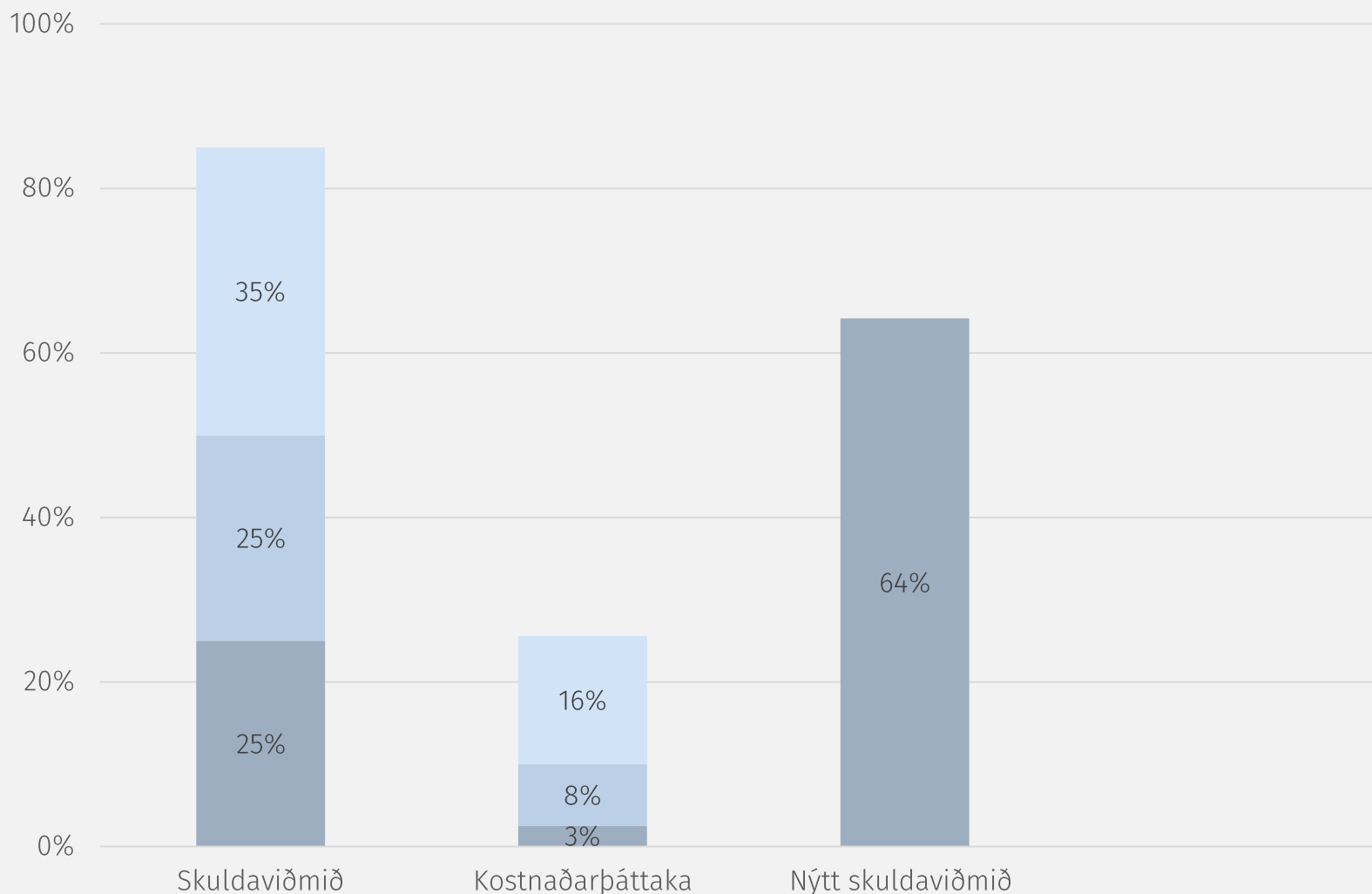
- Breyttir útreikningar miða að því að notað verði til grundvallar opinbera skuldaviðmiðið í A-hluta.
- Skuldaviðmiðinu er skipt upp í fjóra parta og er kostnaðar- pátttakan mismikil sem eykst eftir því sem skuldaviðmið hækkar.
- Hámarksframlag verður 400 m.kr.
- Skilyrt er að 80% af skuldajöfnunarframlagsins fari í beina niðurgreiðslu skulda.

Skuldajöfnunarframlag - dæmi

Dæmi: Langesbyggð er með tekjur upp á 712 m.kr. og fjárhæð skuldaviðmiðs er 603 m.kr. (hlutfallið er því 85%), reiknað skuldajöfnunarframlag er 182 m.kr.

Skuldaviðmið	Fjárhæð til útreiknings	Kostnaðarpátttaka	Skuldajöfnunarframlag
Yfir 100%	0	60%	$0 \times 60\% = 0$
50-100%	247	45%	$247 \times 45\% = 111$
25-50%	178	30%	$178 \times 30\% = 53$
0-25%	178	10%	$178 \times 10\% = 18$
Samtals	Skuldaviðmið = 603		Framlag = 182

Skuldaviðmið og kostnaðarpáttaka

Skuldajöfnunarframlög - dæmi

- Skuldaviðmið er 85% og skuldajöfnunarframlag reiknast sem 26% af tekjum.
- Skilyrt er að meirihluti af framlaginu fari í raunlækkun skulda.
- Ef 80% af framlaginu færi beint í niðurgreiðslu skulda myndi skuldaviðmiðið lækka niður í 64%.

Endurskipulagning á þjónustu og stjórnsýslu

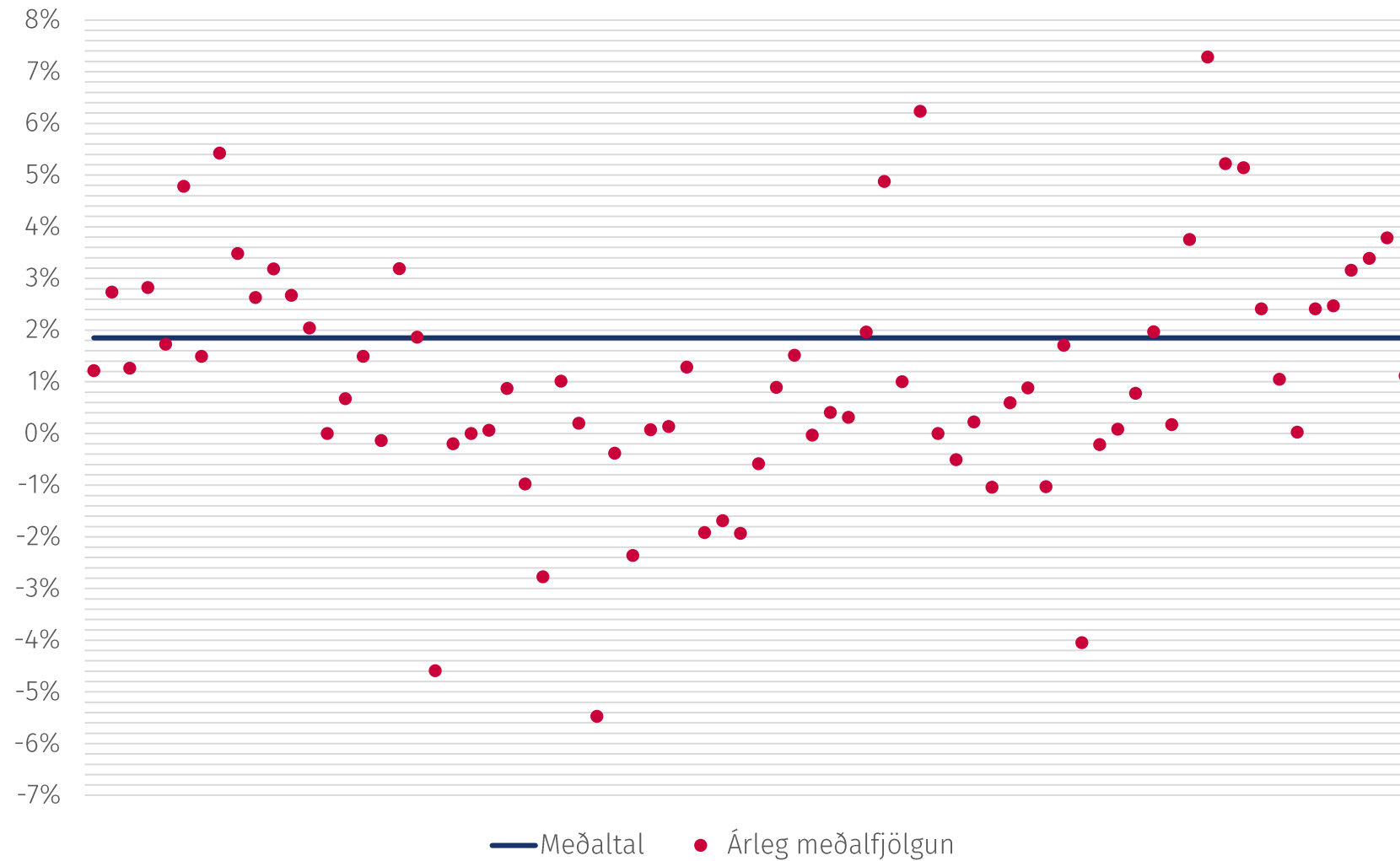
- Framlag vegna endurskipulagningar er veitt núna á grundvelli umsókna. Gerð er sú breyting að framlagið verður föst upphæð sem ekki þarf að sækja um sérstaklega.
- Greitt verður fast framlag á hvert sveitarfélag að fjárhæð 100 m.kr. óháð hversu mörg sveitarfélög sameinast. Ef fjögur sveitarfélög sameinast fá þau 400. m.kr.
- Þetta er talsverð hækkun frá því sem áður hefur verið. Við sameiningu Sandgerðis og Garðs var veitt framlag upp á 100 m.kr. en við breytingu hækkar framlagið upp í 200 m.kr.
- Framlagið nýtist fyrst og fremst til endurskipulagningar en á sama tíma felast tækifæri í að efla þjónustu við íbúa.

Byggðaframlag

- Sérstakt byggðarframlag verður veitt hjá þeim sveitarfélögum þar sem fjölgun íbúa hefur ekki fylgt árlegri meðalfjölgun yfir landið.
- Íbúatölur síðustu fimm ára eru notaðar til útreiknings og ef sveitarfélag er undir hlutfallslegri meðalfjölgun er fundið hversu marga íbúa vantar upp á til ná meðalfjölgun.
- Fyrir hvern íbúa sem bæta þarf við til að ná meðalfjölgun er framlag upp á 500 þús.kr. og getur framlagið hæst orðið 200 m.kr.
- Meðalfjölgun síðustu fimm ára er 1,85% á ári og er meirihluti sveitarfélaga undir því marki.

Árleg meðalfjölgun síðustu fimm ára

Niðurgreiðsla skulda

- Ef höfuðborgarsvæðið er undanskilið gæti heildarframlag vegna skuldajöfnunar orðið 7,3 ma.kr. ef hvert og eitt sveitarfélag myndi sameinast öðru sveitarfélagi.
- Miðað við núgildandi reglugerð væri skuldajöfnunarframlagið um 3,6 ma.kr. fyrir utan höfuðborgarsvæðið.
- Heildarfjárhæð skuldaviðmiðsins utan höfuðborgarsvæðisins er um 77 ma.kr., þannig að skuldir gætu lækkað um 9% ef allt færi í að greiða niður skuldir.
- Við niðurgreiðslu skulda lækka sveitarfélög jafnframt vaxta- og verðbótakostnað umtalsvert.

Samanburður á núgildandi og nýjum reglum hjá Langanesbyggð.

Sameiningarframlög til Langanesbyggðar munu hækka um 243 m.kr. með nýjum reglum. Að auki kemur framlag vegna undirbúnings og óskerts tekju- og útgjaldajöfnunarframlags, en það er óbreytt frá núgildandi reglum.

Framlög - Langanesbyggð	Nýjar reglur	Núgildandi reglur	Breyting
Skuldajöfnunarframlag	182	78	104
Fast framlag	100	0	100
Byggðaframlag	39	0	39
Samtals	321	78	243

Skuldajöfnunarframlag – núgildandi reglur

- Samkvæmt núgildandi reglum er framlagið reiknað sem skuldir að frádregnum veltufjármunum ásamt áhættufjármunum og langtímakröfum. Síðan koma 50% skatttekna til frádráttar nettó skuldum. Að lokum reiknast framlagið sem 50% af nettó skuldum.
- Miðað við ársreikninga 2017 þá myndu 16 sveitarfélög reiknast með skuldajöfnunarframlag.
- Á helst við þar sem skuldahlutfall er yfir 100%.

Skuldajöfnunarframlag – útreikningur á nógildandi reglur

Skuldir	Skuldir við lánastofnanir
	Leiguskuldir/fasteignaskuldir
	Skammtímaskuldir
Peningalegar eignir	Eignarhlutur í öðrum félögum
	Langtímakröfur
	Langtímakröfur á eigin fyrirtæki
	Veltufjármunir
Nettó skuldir	Nettó skuldir
	50% skatttekna til frádráttar
	50% af nettó skuldum
	Framlag

Skuldajöfnunarframlag - Langanesbyggð	
Skuldir	Fjárhæð
Skuldir við lánastofnanir.....	374
Leiguskuldir / fasteignaskuldir.....	35
Skammtímaskuldir.....	292
Skuldir til útreiknings	701
Peningalegar eignir	
Eignarhlutur í öðrum félögum.....	108
Langtímakröfur.....	0
Langtímakröfur á eigin fyrirtæki.....	0
Veltufjármunir.....	128
Peningalegar eignir til frádráttar	235
Nettó skuldir (neikvæð peningaleg staða)	466
50% skatttekna til frádráttar	-276
Nettó skuldir umfram 50% frádrátt skatttekna	190
50% af nettó skuldum umfram frádrátt skatttekna	95
Framlag án leiguskuldbindinga	78